

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hošťálkovy, okres Bruntál

793 81 Hošťálkovy 22

Identifikátor školy: 600 131 700

Termín konání inspekce: 8. - 9. prosinec 2003

Čj.:	n1-1508/03-11011
Signatura:	on1zx109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v 1. až 5. ročníku neúplné základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v 1. až 5. ročníku neúplné základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v 1. až 5. ročníku neúplné základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je obec Hošťálkovo s adresou obecního úřadu 793 81 Hošťálkovo 77. K uvedenému datu sdružuje škola základní školu s kapacitou 50 žáků, mateřskou školu s kapacitou 25 dětí, školní družinu s kapacitou 50 žáků, školní jídelnu s kapacitou 80 jídel a školní jídelnu – výdejnu stravy - pro MŠ s kapacitou 25 jídel. Naplněnost jednotlivých součástí nepřekročila v době inspekční činnosti kapacity stanovené ve Zřizovací listině a v Zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Ve dvou třídách 1. až 5. ročníku probíhá výuka 27 žáků podle vzdělávacího programu Základní škola č.j.16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Školu navštěvují místní žáci i žáci ze čtyř přilehlých obcí (Vraclávek, Purkartice, Křížová, Krasov).

Mateřská škola (dále MŠ) je dlouhodobě umístěna v sídle obecního úřadu s adresou Hošťálkovo 77. Od 1. ledna 2003 je součástí místní neúplné základní školy (dále ZŠ).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve dvou třídách s pěti ročníky vyučují celkem tři učitelé. Manželský pár - ředitel školy a jeho manželka - jsou plně kvalifikovaní, jedna učitelka (vychovatelka školní družiny), které byl přidělen pouze částečný úvazek, nespĺňuje stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Z celkových 48 hodin odučených týdně je 12, 5 % učeno nekvalifikovaně.

Výchovu a vzdělávání dětí v MŠ zajišťují 2 kvalifikované pedagogické pracovnice. Funkce výchovného poradce není vzhledem k velikosti školy zřízena. Z hlediska vyhlášky o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a

o předpokladech kvalifikace výchovných poradců je personální zajištění výuky hospitovaných předmětů velmi dobré. Při sestavování úvazků vychází ředitel školy z odborné a pedagogické způsobilosti, předpokladů a zkušeností vyučujících, kteří působí ve škole. Vzhledem k velikosti školy, počtu pedagogů a jejich odborné a pedagogické způsobilosti však není možné zajistit plně kvalifikovanou výuku všech sledovaných předmětů.

Organizace a provoz jsou stanoveny vnitřní dokumentací -*organizačním a provozním řádem školy*. Z ní vyplývá činnost jednotlivých úseků (základní školy a mateřské školy) a vzájemné vazby mezi nimi. Některá ustanovení v oblasti řízení však neodpovídají velikosti subjektu. O tom svědčí i to, že ředitel jmenoval (jmenovacími dekrety) dvě zástupkyně, a to pro mateřskou a základní školu. Tato skutečnost je v rozporu s vyhláškou o základní škole. Pracovní náplň zástupkyně ředitele pro MŠ zahrnuje řízení, organizování a kontrolu pedagogického procesu a provozu, vedení dokumentace a zajišťování materiálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti předškolního zařízení. Kompetence vymezené v náplni práce zástupkyně ZŠ neodpovídají ve svém rozsahu potřebě tohoto úseku (zahrnuje – kromě vedení nekvalifikované učitelky - řízení školní družiny a školní jídelny). Činnost úseků není ředitelem školy v dostatečné míře koordinována, od počátku školního roku ke dni zahájení inspekční činnosti neproběhla společná porada. Povinnosti všech pracovníků školy specifikované pro jednotlivé oblasti činností jsou zakotveny ve *vnitřním řádu školy*. Zaměstnanci úseku základní školy získávají aktuální informace včas a v potřebném rozsahu při každodenním kontaktu s ředitelem školy. Potřebné informace od ředitele školy směrem k zaměstnancům MŠ jsou přenášeny zprostředkovaně nebo telefonicky v pořadí, v jakém nabíhá jejich aktuálnost. Dokumentace prokazující jiné, další formy informačního systému školy nebyla doložena. Organizační struktura MŠ s pravidly (provozní a vnitřní řád předškolního zařízení), konkrétními úkoly i hmotnou odpovědností jednotlivců (dohody) je s ohledem na dané podmínky stanovena funkčně a účelně. Přenos informací uvnitř MŠ (tři zaměstnanci) je zabezpečována zejména formou denních osobních kontaktů.

Jediným poradním orgánem, který ředitel školy využívá ve své řídicí práci, je pedagogická rada (dále PR), metodické orgány nejsou vzhledem k velikosti školy zřízeny. Z předložených zápisů z jejího jednání vyplývá pravidelné a systematické hodnocení prospěchu a chování žáků. Dle vyjádření ředitele školy projednala PR i vnitřní řád školy a plán práce na školní rok 2003/2004, v zápisech z jednání PR však tato skutečnost není uvedena. Jednoznačná kritéria pro průběžné hodnocení vzdělávacích výsledků a chování žáků jsou zakotvena ve *vnitřním klasifikačním řádu školy*. Ačkoli se jedná pouze o vnitřní dokument, jsou některá jeho ustanovení v rozporu s vyhláškou o základní škole.

Systém vedení zaměstnanců vyplývá z organizačního schématu a z obsahu výše uvedených náplní práce. Odbornou a metodickou pomoc poskytují pedagogickým pracovníkům jmenovaní zástupci jednotlivých úseků. Vnitřní kontrola na malém zařízení je realizována průběžně a taktéž souvisí zejména s kompetencemi jednotlivých pracovníků. Kvalitu práce pedagogů v ZŠ sleduje ředitel školy formou hospitační činnosti. Nízká četnost hospitačí v letošním školním roce, která je důsledkem navýšené přímé vyučovací povinnosti ředitele školy (6 hodin týdně přesčasové práce), nemá zásadní vliv na kvalitu výuky. Hospitační činnost v MŠ, kterou provádí zástupkyně ředitele pro úsek MŠ, je podložena hospitačními záznamy, avšak plánovitá kontrola naplňování vzdělávacích cílů je nevýrazná, chybí zpětná vazba vedoucí k sebehodnocení. Kontrolní činnost ředitele školy v oblasti pedagogické a provozní neprobíhá na obou úsecích, je neplánovitá a nesystematická.

Při hodnocení a odměňování pracovníků jsou ředitelem školy zohledňovány zejména aktivity jednotlivců přesahující rámec vyučovací povinnosti. Kritéria pro přidělování nenárokových

složek platu jsou součástí vnitřního platového předpisu. V této oblasti není vedením školy využíváno pravidelného individuálního sebehodnocení zaměstnanců.

Stabilní pedagogický personál s převahou odborné a pedagogické způsobilosti vyhovuje potřebám výuky. Z předloženého přehledu dalšího vzdělávání vyplývá, že všichni pedagogičtí pracovníci usilují o prohlubování a rozšiřování svých odborností. Prioritou je cizí jazyk, rozvoj počítačové gramotnosti, pedagogické dovednosti na nižším stupni školy ap. Také obě učitelky MŠ získaly již řadu certifikátů a osvědčení v rámci svého dalšího průběžného vzdělávání (*Rámcový program pro předškolní vzdělávání, program Začít spolu, Zdravý životní styl, Dítě jako osobnost, Jak získat dítě ke spolupráci, Hrajeme si s písničkou, Hrátky s rýmem, Relaxace a uvolnění* aj.).

Stanovená pravidla pro výběr akcí vycházejí zejména z potřeb školy, jejich finančních možností a zájmu pedagogů. Informace a získané poznatky jsou jednotlivci prezentovány v rámci společných jednání jednotlivých úseků.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti umožňují realizovat zvolený vzdělávací program a jsou vzhledem ke schváleným dokumentům hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V současné době využívá škola ke své činnosti dvou budov. Ve dvoupodlažní budově základní školy jsou umístěny dvě běžné třídy, školní družina a školní jídelna. Další místnost, sloužící jako ředitelna, je propojena s kabinetem, který byl nově přebudován na počítačovou učebnu vybavenou čtyřmi počítači a novým nábytkem. Ačkoli je prostor učebny velmi stísněný, umožňuje žákům pracovat s výukovými programy i realizovat plánovanou činnost v rámci počítačového kroužku. Kabinetní sbírky jsou uloženy ve skladu, který slouží zároveň i jako pracovna vedoucí školní jídelny. Pro výuku nejen sledovaných předmětů je využívána i školní knihovna umístěná v knihovničce v prostorách chodby. Fondy obsahují ucelené řady doplňkové četby zejména pro mladší věkovou kategorii. Publikace jsou žákům zapůjčovány i pro domácí četbu.

Společné komunikace školy jsou čisté, vkusná výzdoba je založena převážně na žákovských pracích. V běžných učebnách, vybavených udržovanými školními lavicemi, byly k dispozici tabelární i trojrozměrné pomůcky, jejichž využití bylo ve většině sledovaných hodin efektivní. Audio vizuální technika, kterou je škola také vybavena, byla použita pouze v jedné ze sledovaných hodin. Nevýrazná výzdoba tříd společně s oprýskanými dveřmi, skříněmi a okenními rámy nevytváří žákům příliš podnětné prostředí.

K výuce sledovaných předmětů jsou všichni žáci vybaveni platnými učebnicemi se schvalovací doložkou MŠMT ČR. Výjimkou je anglický jazyk, k jehož výuce jsou používány učebnice (bez schvalovací doložky) určené pro dětské jazykové kurzy.

Objekt MŠ tvoří dvoupodlažní budova a přilehlá školní zahrada. V prvním podlaží se nachází, kromě kanceláří obecního úřadu a telefonní ústředny, také šatna dětí, celé druhé podlaží slouží provozu MŠ. Objekt, ve kterém se MŠ nachází, je v dobrém technickém stavu. Užívané prostory jsou členité, přizpůsobené potřebám dětí. Jsou zde k dispozici dvě herny, jedna pracovna sloužící také jako jídelna, samostatná ložnice, sociální zařízení, přípravná kuchyňka a kancelář.

Školní nábytek je starý, pouze udržovaný bez inovačních zásahů, stoly a židle jedné velikosti neodpovídají zcela antropometrickým požadavkům pro věkově smíšenou skupinu dětí. Kromě

drobných doplňků je nově pořízena pouze dřevěná prolézačka, dětský prodejní stánek a dopravní koberec. Podlahová krytina je také značně zastaralá. Školní zahrada má běžné základní vybavení. Pomůcky a hračky jsou zde zastoupeny v odpovídajícím množství, mnohé jsou však již opotřebované. Hračky, stavebnice a doplňkový materiál jsou z hlediska snadné dostupnosti vhodně rozmístěny, děti se při jejich používání samy obsluhují (výběr i úklid). V MŠ je dostatečné množství dětské i pedagogické literatury a metodických materiálů, z didaktické techniky se zde používá radiomagnetofon. Školní prostory jsou udržovány v čistotě a pořádku, na jejich estetické výzdobě se podílejí děti. Program k neustálému zlepšování školního prostředí není dostatečně výrazný.

Dobrá úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole podporuje vzdělávání a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Také materiálně-technické podmínky předškolního zařízení jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Podle vzdělávacího programu Základní škola se učí i jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzhledem k tomu, že se jedná o žáka s vývojovými poruchami učení, jsou pro něj učební osnovy výše uvedeného vzdělávacího programu rozpracovány do individuálního vzdělávacího plánu učitelkou, která provádí reedukační péči. Plán byl konzultován s příslušným garantem z pedagogicko-psychologické poradny. Ačkoli vlastní reedukační péče probíhá v době mimo vyučování, je tomuto žákovi věnována patřičná pozornost i v průběhu vyučovacích hodin. Vedená dokumentace průkazně zachycuje průběh jeho vzdělávání.

Výuka žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je ve školním roce 2003/2004 souladu s platnými učebními dokumenty.

V obou třídách pěti ročníků se výuka řídí učebními plány vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 2518/98-22. Kontrolou rozvrhů hodin, obou třídních knih a třídních výkazů všech pěti ročníků bylo zjištěno, že týdenní hodinové dotace všech povinných předmětů jsou ve všech ročnících v souladu s dotacemi stanovenými učebním plánem.

Ve školním roce 2003/2004 se reálná výuka řídí rozvrhem hodin, který ve všech pěti ročnících koresponduje se školou zpracovaným učebním plánem. Ten je v souladu s učebním plánem schváleného vzdělávacího programu Základní škola.

Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že ve všech ročnících a třídách probíhá výuka sledovaných předmětů podle platných učebních osnov. Vyučující v I. třídě (1. a 3. ročník) má pro tyto předměty zpracované časově tematické plány, v nichž jsou zapracovány úpravy a doplňky. Učivo členěné do měsíčních úseků je zpracováno tak, aby cíle vyučovacích hodin více ročníků spolu korespondovaly. Časově tematické plány pro II. třídu (2., 4. a 5. ročník) nebyly předloženy. V hodině anglického jazyka bylo přímým pozorováním, kontrolou žakovské dokumentace a zápisů v třídní knize zjištěno, že souběžná výuka ve 4. a 5. ročníku není diferencovaná podle ročníků. Učební osnovy stanovené pro 1. etapu (4. a 5. ročník) nejsou rozpracovány pro každý ročník zvlášť s ohledem na věk, znalosti a dovednosti žáků.

Povinná dokumentace školy vztahující se k průběhu a výsledkům vzdělávání a výchovy ve školním roce 2003/2004 je průkazně vedena.

Kontrolou naplňování učebních osnov se zabývá ředitel školy zejména při hospitační činnosti, ale i při každodenním styku s pedagogy i se žáky jednotlivých ročníků při výuce. Dílčí kompetence v této oblasti jsou přeneseny i na jmenovanou zástupkyni pro úsek základní školy. Plán kontrol na školní rok není zpracován v písemné podobě, kromě hospitačních záznamů není k realizaci kontrolní činnosti ředitele školy vedena žádná jiná dokumentace.

Kontrola naplňování učebních osnov je neplánovitá a nesystematická.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu vyplývá z vnitřních norem školy stanovených v organizačním řádu (zahrnuje řád školy, klasifikační řád, pracovní řád včetně stanovených náplní práce zaměstnanců, vnitřní platový předpis, provozní řád, řady školní družiny a jídelny, směrnice pro oběh účetních dokladů, ochranu osobních dat, svobodný přístup k informacím) a rozvrhu hodin. Jeho skladba je přizpůsobena podmínkám školy, zejména z hlediska počtu pedagogických pracovníků k počtu povinných předmětů - jeden předmět vyučují i dva učitelé - - tato skutečnost však nebyla v době průběhu inspekční činnosti zaznamenána v třídních knihách. Rozložení výuky v jednotlivých dnech respektuje psychohygienické zásady. Počty hodin v jednom dni a sledu i délka přestávek jsou v souladu s právním předpisem.

Řád školy pro žáky, pedagogické i provozní zaměstnance se vztahuje i k zákonným zástupcům. V povinnostech pracovníků je mj. zahrnuta i spolupráce pedagogů se zákonnými zástupci žáků i dalšími institucemi, jejichž činnost souvisí s výchovně-vzdělávacím procesem. Vzhledem k žákům obsahuje řád školy jejich práva (konkretizovaná na základě dokumentu Úmluva o právech dítěte) i povinnosti (pravidla chování ve škole i mimo školu, bezpečnost žáků, dodržování hygienických předpisů, zacházení se školním majetkem, zneužívání návykových látek). Určuje také pravidla pro omlouvání absence i další povinnosti rodičů. Řád školy, jehož dodržování je důsledně sledováno, byl dle vyjádření ředitele školy projednán a schválen pedagogickou radou. V zápisech z jednání pedagogických rad však tato skutečnost není uvedena. Informace žákům jsou předávány průběžně prostřednictvím vyučujících. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování jejich dětí na plánovaných třídních schůzkách a konzultačních dnech (čtyřikrát ročně), průběžné informace pak získávají prostřednictvím žakovských knížek. V neodkladných záležitostech mají zákonní zástupci žáků možnost osobní návštěvy školy kdykoli po předběžné domluvě. Systém interakce školy a rodiny je funkční. Rada školy zřízena není, spolupráce s rodičovskou veřejností je realizována formou každodenního styku (malá obec), registrované sdružení rodičů není založeno.

V povinné dokumentaci školy vztahující se k organizaci výchovně-vzdělávací práce školy pro školní rok 2003/2004 nejsou uvedeny některé organizační postupy a úpravy. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční, zjištěné nedostatky jsou odstranitelné.

Pedagogické záměry školy jsou formulovány v dokumentu *konceptce školy*. Jejich cíle (hlavní cíl - zachování školy) jsou stanoveny v souladu s podmínkami školy a charakterem obce. Důraz je kladen na mravní výchovu a prevenci negativních jevů, environmentální výchovu (realizace ekologických programů), pohybovou výchovu v rámci vyučování i mimo něj, rozvoj osobnosti žáka s ohledem na jeho věk. Schopnosti a zájmy žáků jsou rozvíjeny zejména prostřednictvím nabídky zájmových útvarů, které jsou zajišťovány školou i školní družinou (vždy dva kroužky pro mladší a starší žáky - počítačový, taneční, rukodělný, výtvarný) i prostřednictvím řady kulturních akcí, sportovních akcí a soutěží.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

V průběhu inspekční činnosti byla sledována výuka ve všech pěti ročnících obou tříd, a to ve společenskovědní složce vzdělávání - český jazyk, anglický jazyk, prvouka; přírodovědné složce - matematika, přírodověda; výchovné složce - výtvarná výchova a praktické činnosti. Cíle výuky byly převážně stanoveny s ohledem na výuku více ročníků v jedné třídě. Vycházely

z učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu zpracovaných pro většinu sledovaných hodin do časově tematických plánů. Ty mimo jiné zabezpečovaly i návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky. Výjimkou byla pouze výuka anglického jazyka společná pro 4. a 5. ročník, kde výukový cíl stanovený pro oba ročníky nezohledňoval věk, znalosti a dovednosti žáků 4. ročníku. Tato skutečnost vyplývá i z nižší úrovně plánování výuky a nevhodném výběru učebnice.

Český jazyk, anglický jazyk, matematika a přírodověda jsou ve všech ročnících vyučovány dvěma učiteli s požadovanou OPZ; prvouka, výtvarná výchova a pracovní činnosti dvěma učiteli, z nichž jedna nemá požadovanou OPZ. Kvalita výuky tím však nebyla snížena, učivo bylo věcně i odborně správně interpretováno. Ve 2., 4. a 5. ročníku se v předmětech český jazyk a matematika střídají vždy dva učitelé (jeden předmět vyučují dva učitelé). Tato skutečnost nebyla v době inspekce zaznamenána v příslušných třídních knihách.

Všechny hospitované vyučovací hodiny probíhaly v běžných učebnách s průměrnou estetickou úrovní. Ve sledovaných naukových předmětech měli žáci k dispozici učebnice, obrazové a trojrozměrné pomůcky i pomůcky, které si vyučující připravují sami. Využívání učebnic a pomůcek většinou účinně podporovalo názorné vyučování. Pro hodiny výchovného a praktického charakteru bylo vyučující připraveno dostatečné množství potřebného materiálu i pomůcek, s nimiž žáci pracovali. Zde byla využita i audio technika.

Organizace sledovaných hodin byla převážně účelná, vyučující řídili výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Zvolené formy a metody výuky vycházely zejména z aktuálního složení tříd (diferencovaná práce uvnitř ročníků vzhledem k úrovni vědomostí a dovedností jednotlivých žáků, skupinové vyučování podle ročníků, samostatná práce s učebnicí, střídání ústních a písemných cvičení) a z obsahu probíraného učiva. Uplatňovány byly převážně hodiny kombinované a opakovací s upevňováním a procvičováním již získaných vědomostí z předešlých hodin i předešlého školního roku. Ve výuce *českého jazyka* byli žáci vedeni k uvědomělé samostatné práci, logickému myšlení, k jasnému vyjadřování vlastních myšlenek a ke správné výslovnosti. Ze strany vyučující bylo dbáno na dodržování hygienických zásad při psaní a čtení, žákům bylo vždy umožněno pracovat vlastním tempem. Učitelka zohledňovala individuální potřeby a schopnosti žáků s důrazem na upevňování již získaných návyků a na rozvoj komunikativních dovedností. Zřetelná byla individuální péče o žáky prospěchově slabé, talentované, i o žáka se specifickými vzdělávacími potřebami.

Hodiny *matematiky* se vyznačovaly častým střídáním činností se zaměřením na pamětné zvládnutí početních operací v daném oboru přirozených čísel. Různé formy organizace výuky byly přizpůsobeny složení třídy (tři ročníky), obsahu učiva a výukovým cílům, žáci jednotlivých ročníků plnili dle svých možností uložené úkoly. Pro talentované žáky měla vyučující připraveny zvláštní úkoly, výsledky jejich práce využila v závěrečném hodnocení.

Ve společné výuce *prvouky a přírodovědy* (3. a 5. ročník) využívali žáci 5. ročníku svých dosavadních znalostí, na něž navazovalo nové učivo. Žáci 3. ročníku se seznamovali s novými poznatky prostřednictvím vlastních zkušeností z denního života. Vyučující se snažil o systemizaci získaných poznatků, společně se žáky prováděl závěry, které společně formulovali do zápisu. Závěr hodiny však postrádal hodnocení a sebehodnocení práce žáků.

Hodina *anglického jazyka* společná pro 4. a 5. ročník neměla diferencovaný cíl ani obsah učiva, což znevýhodňovalo z hlediska obtížnosti žáky 4. ročníku. Požadavky na ně kladené byly nepřiměřené jejich věku a dosavadním znalostem. Ačkoli se vyučující snažil aktivizovat žáky a zapojit je do vyvozování nových poznatků pomocí skupinové i samostatné práce, nedosáhl předpokládané efektivity.

Ve *výtvarné výchově a pracovních činnostech* pracovali žáci velmi aktivně. Dané téma ztvárňovali stanovenými technikami, při ručním zpracování materiálů si osvojovali nové postupy, které byly vždy předem učitelkou vysvětleny. Výrazné bylo i zaměření na estetické ztvárnění. Při realizaci úkolů převažovala dětská fantazie, která byla korigována danými pracovními postupy a výběrem materiálů připravených učitelkou v dostatečném množství. Průběžně byla žákům poskytována individuální rada a pomoc.

Z hlediska využití vyučovacího času byly použité metody a formy většinou efektivní. Vstupní i průběžná motivace převážně spočívala ve využívání herních a soutěživých prvků a v pozitivním (většinou verbálním) hodnocení dílčí žakovské práce. Výsledky učení vyhodnocovali učitelé průběžně i souhrnně na konci hodin, žáci byli hodnoceni se zdůvodněním a téměř vždy upozorněni na chyby. Při kontrole žakovské dokumentace bylo zjištěno, že žakovské práce jsou vyučujícími kontrolovány, opravovány a často i hodnoceny, žáci jsou vedeni k práci s chybou.

Ve výuce byl většinou evidentní citlivý a povzbuzující přístup vyučujících k dětem i pracovní zaujetí vyučujících i většiny žáků. U několika žáků se projevil lhostejný přístup k individuálnímu učení i skupinové práci. Využívané kooperativní formy práce rozvíjely komunikativní dovednosti mezi žáky navzájem, vyučující respektovali žáky jako osobnosti. Postoj vyučujících vytvářel téměř ve všech hospitovaných hodinách vstřícnou pracovní a tvořivou atmosféru, výjimečně však někteří žáci nedodržují dohodnutá pravidla jednání, chování i komunikace.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, výtvarná výchova a pracovní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré, v předmětu anglický jazyk jako vyhovující.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zajišťování výsledků vzdělávání svých žáků má škola vytvořen systém založený na využívání kontrolních prací a testů, pozornost je zaměřena především na žáky 5. ročníku. Standardizované testy škola nevyužívá. Výsledky jsou v rámci jednotlivých ročníků vyhodnocovány a jsou přijímána adekvátní opatření. Systematická analýza zaměřená na odhalování neúspěchů jednotlivců prováděna není.

Průběh a výsledky veškeré sledované výuky byly celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

V rámci inspekční činnosti byl zjišťován soulad realizace výchovně-vzdělávacího programu MŠ vzhledem k obecným cílům předškolní výchovy, dále byla hodnocena průkaznost povinné dokumentace a dokumentace prokazující naplňování školního vzdělávacího programu, organizace výchovně-vzdělávací práce a existence sebeevaluační MŠ.

Obecné cíle předškolního vzdělávání jsou deklarovány v ročním pracovním plánu na školní rok 2003/2004. Škola dále pokračuje v námětovém plánování. Soubor témat pro daný školní rok je podkladem k tvorbě třídního vzdělávacího programu, který obsahuje pedagogické záměry související s konkrétními činnostmi dětí.

Součástí programu je nabídka aktivit, jejichž realizace vychází z podmínek a možností školy a které celoroční program vhodně doplňují. Jsou to vzájemné návštěvy mateřských škol v okolí spojené s jízdou vlakem nebo autobusem, návštěvy divadel, kina a koncertů, pozorování dopravních situací v blízkém městě, společenské události v obci a slavnostní dny v MŠ, jako je

Rej masek, Mikulášská nadílka, Rozloučení se školáky. Fyzické zdraví dětí je za spolupráce s rodiči podporováno pravidelnými návštěvami sauny.

V rámci spolupráce se ZŠ jsou organizovány další akce, kterých se zúčastňují společně všechny děti v obci. Jsou to soutěže *O nejkrásnějšího sněhuláka, O nejkrásnější velikonoční vajíčko*, účast na zájezdním divadle *Zlatý klíč*, přírodovědné vycházky spojené s úklidem lesa, *Drakiáda, Lampionový průvod, Pálení čarodějnic*, oslavy *Dne dětí a* dvoudenní školní výlet.

Realizovaný vzdělávací program je v souladu se obecnými cíli předškolního vzdělávání dětí.

Pozorováním pedagogického procesu bylo zjištěno, že výuka probíhala v souladu s třídním vzdělávacím programem. Třídní dokumentace zachycuje průběh vzdělávání a výchovy v MŠ. Povinná dokumentace je vedena v souladu s obecně platnými právními předpisy.

Dokumentace v mateřské škole průkazně zachycuje průběh vzdělávacích aktivit v mateřské škole.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je spíše sporadická a nahodilá. Chybí zde systematickosti vyhodnocování a kritéria k posuzování kvality práce.

Systém kontroly není dostatečně účinný.

Uspořádání činností a aktivit v průběhu dne bylo z psychohygienického hlediska optimální. Organizace, vyváženost spontánních a řízených činností vyhovovala sociálním, kognitivním a emocionálním potřebám dětí. Z hlediska vývojových možností dítěte nebyla diferenciací požadavků a nároků na děti mladší a starší příliš výrazná. Individuální zkracování doby spánku a pitný režim je v MŠ samozřejmou záležitostí.

Informační systém vůči rodičům je založen na denním vzájemném kontaktu, znalosti domácího prostředí a rodinného zázemí dětí i způsobu informovat aktuálně rodiče prostřednictvím nástěnky. Rodiče v tomto školním roce nebyli prokazatelným způsobem obeznámeni s výchovně-vzdělávacím programem.

Organizování výchovně-vzdělávací činnosti MŠ odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání, sebeevaluační proces v MŠ je nevýrazný.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání - spontánní a řízené činnosti

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti MŠ byla posuzována z hlediska podmínek a možností školy vyhovět současným trendům předškolní pedagogiky s požadavkem co nejvíce individualizovat výchovu dítěte ve spolupráci s rodinou.

Obě učitelky jsou pro práci v MŠ plně kvalifikované. Kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti školy pozitivně ovlivňuje další průběžné vzdělávání, kterého se obě učitelky zúčastňují.

Spontánní a řízené činnosti

V organizaci vzdělávacích aktivit se zřetelně projevila snaha učitelek o integrovaný proces, ve kterém v rámci zvoleného námětu dětem zprostředkovávaly další poznatky a prožitky. Činnosti byly vhodně vybrány a jejich cíle byly stanoveny vcelku přiměřeně ke schopnostem dětí. V průběhu spontánních činností získávaly děti některé praktické dovednosti. Správným způsobem byly upevňovány také hygienické, společenské a sebeobslužné návyky. Materiální podpora výuky byla méně podnětná, zejména u spontánních činností využívaly děti málo doplňků, které by obohatily průběh zvolené hry.

V organizaci řízených činností převažovaly frontální postupy, ve kterých bylo rozvíjeno poznání, vyjadřování, ale zejména zpěv dětí, rytmizace, hudebně-pohybové dovednosti a manipulační schopnosti. Méně byly využity metody skupinové práce a metody vedoucí ke smyslovému vnímání a k aktivnímu prožitkovému učení. Motivace byla postavena především

na plánovaném námětu a částečně zde byly využity předchozí poznatky a zkušenosti dětí. Nepříznivý vliv k udržení pozornosti všech dětí měl zvolený frontální způsob výuky, a tudíž menší příležitost jednotlivců k vlastnímu individuálnímu prožitku.

V průběhu inspekce učitelky projevíly respekt k aktuálním potřebám dětí a jejich osobnímu tempu. Vztahy mezi nimi a dětmi jsou založeny na vzájemné důvěře, partnerství, přirozené komunikaci a zavedených pravidlech soužití dětí ve skupině. Hodnocení výkonu dětí bylo vždy pozitivní a povzbuzující.

Spontánní a řízené činnosti měly velmi dobrý průběh.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybová výchova dětí je soustředěna více na rozvíjení jemné motoriky (drobné manipulace, střihání, lepení, výtvarné zpracování různých námětů, výrobky dětí) a hudebně-pohybových dovedností dětí. Přirozená cvičení, cvičení na tělovýchovném nářadí a zdravotní cviky nebyly v průběhu inspekce zařazeny (zařazováno při pobytu venku nebo občas v tělocvičně ZŠ). Z hlediska požadavku na zdraví dětí není zavedený způsob zcela dostačující.

V sebeobsluze jsou děti velmi zdatné, samostatné a zručné (oblékání, hygiena, sebeobsluha při stravování, při výběru i úklidu hraček). Vzájemná komunikace a vztahy mezi dětmi jsou velmi dobré, nebyly pozorovány projevy jejich agresivity.

Úroveň poznatků a myšlenkových operací se při daném výběru činností výrazně neprojevila.

Ve tvořivých činnostech dosahují děti dobrých výsledků. Jejich výtvary, výrobky a výkresy zdobí školní prostředí.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti MŠ jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:
2. Personální dokumentace - osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2003/2004
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR pod čj. 10 536/03-21 ze dne 2003-02-14 s účinností od 2003-01-01
4. Dokumentace třídních učitelů (třídní knihy třídní výkazy, katalogové listy žáků)
5. Řád školy vydaný jako součást organizačního řádu dne 2003-08-25
6. Rozvrhy hodin pro obě třídy 1. až 5. ročníku pro školní rok 2003/2004
7. Záznamy z pedagogických rad za školní rok 2003/2004
8. Kniha úrazů pro školní rok 2003/2004
9. Zřizovací listina vydaná Zastupitelstvem obce Hošťálkovy na základě usnesení ze dne 10.2002-10-21 s účinností od 2003-01-01
11. Organizační řád školy ze dne 2003-08-25
12. Provozní řád

13. Předávání a přejímání pracovních funkcí
14. Organizační schéma
15. Pracovní řád
16. Pracovní náplně pedagogických pracovníků
17. Jmenovací dekrety zástupců ředitele školy
18. Vnitřní platový předpis
19. Klasifikační řád
20. Řád školní jídelny
21. Statistický výkaz pro ZŠ Škol (MŠMT) V3-01 podle stavu k 2003-09-30
22. Statistický výkaz pro MŠ Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 2003-09-30
23. *Koncepce školy* ze dne 2003-08-25
24. Minimální preventivní program na školní rok 2003/2004
25. Dokumentace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami pro škol. rok 2003/2004
26. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2003/2004
27. Časově tematické plány hospitovaných předmětů pro 2. a 3. ročník
28. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
29. Plán kulturních a vzdělávacích akcí a soutěží
30. Evidenční list pro dítě v MŠ (22)
31. Školní vzdělávací program MŠ pro školní rok 2003/2004
32. Přehled výchovné práce v MŠ pro školní rok 2003/2004
33. Podkladová dokumentace inspektorů
34. Grafické práce žáků

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Výuka ve dvou třídách 1. až 5. ročníku je ve vybraných předmětech zabezpečena převážně pedagogy s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Nekvalifikované vyučující, která ve škole pracuje i jako vychovatelka školní družiny, je přidělen je částečný úvazek, a to na základě jejich pedagogických zkušeností a předpokladů. Obě učitelky v MŠ jsou plně kvalifikované. Vysoký podíl kvalifikovaných pedagogů, ochotných se dále vzdělávat, vytváří předpoklady pro naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy. Jmenování dvou zástupců ředitele školy s rozsáhlými pravomocemi a kompetencemi stanovenými v jejich náplních práce je vzhledem k velikosti školy neadekvátní a v rozporu s právním předpisem. Organizace činnosti a provozu mateřské školy je funkční, informační a kontrolní systém vykazují nižší účinnost v oblasti systematického zjišťování úrovně výchovně-vzdělávacího procesu a tím vytváření podkladů pro sebeevaluaci školy. Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Pravidla provozu základní i mateřské školy, stanovená ve vnitřních normách vztahujících se k dětem, žákům, zaměstnancům i zákonným zástupcům, zajišťují převážně bezproblémový chod uvnitř obou úseků. Informační a kontrolní systémy v obou úsecích

jsou většinou účinné, nedostatky jsou v jejich koordinaci a řízení ředitelem školy. Personální podmínky základní školy a její součásti jsou celkově dobré.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Prostředí a prostory, v nichž probíhá výuka, jsou z hlediska vybavení funkční, podnětnost prostředí je však snižována opotřebovaností nábytku. Prostorové, světelné i tepelné podmínky odpovídají psychohygienickým zásadám. Pro sledované předměty využívá škola učebnic schválených MŠMT, výjimkou jsou učebnice anglického jazyka. Kabinetní sbírky obsahují vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu dostatečné množství základních pomůcek včetně audio a video techniky, k dispozici jsou i pomůcky pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Některé aktuální pomůcky si vyučující připravují sami. Pomůcky byly ve sledované výuce většinou účelně využívány, což podporovalo žákovskou aktivitu i zájem o probírané učivo. V oblasti materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávacího procesu v MŠ bylo zjištěno, že školní vybavení neprošlo v posledních několika letech žádnou významnější inovací. V současné době jsou materiálně-technické podmínky celého zařízení dobré.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly vyhovující v předmětu anglický jazyk, v ostatních sledovaných předmětech (český jazyk, matematika, přírodověda, prvouka, výtvarná výchova a pracovní činnosti) byly velmi dobré. Odbornost učitelů a většinou efektivní využívání učebních pomůcek příznivě ovlivnily kvalitu výuky v převaze sledovaných hodin. Organizace hodin byla většinou efektivní, metody a formy volili vyučující vzhledem k potřebám výuky a složení tříd. V hodinách byla využívána vstupní i průběžná motivace, od níž se odvíjela komunikace mezi učiteli a žáky i celkový průběh vyučovacích hodin. Pozornost je věnována žákům prospěchově slabším, žákovi se specifickými vzdělávacími potřebami. Talent a individuální zájmy žáků jsou podporovány bohatou nabídkou kroužkové činnosti. V hodnocení žáků převažovalo pozitivní verbální hodnocení vždy bezprostředně po výkonu jednotlivců či skupin, čímž byla zajištěna zpětná vazba. Výsledky vzdělávání žáků jsou vedením školy sledovány, pozornost je věnována zejména žákům 5. ročníku. Učební osnovy jsou ve všech sledovaných předmětech dodržovány. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v základní škole velmi dobré.

Ve výchovně-vzdělávacím procesu MŠ byla zjištěna velmi dobrá úroveň tvorby hygienických, společenských a sebeobslužných návyků vedoucích k osobní samostatnosti dětí a respektování zavedených pravidel v dětské skupině. Méně byly využívány progresivní vzdělávací postupy, např. smyslová výchova, prožitkové učení a metody vedoucí k progresivnímu citovému prožívání. Z hlediska podmínek a možností školy vyhovět současným požadavkům předškolní výchovy je průběh výchovy a vzdělávání velmi dobrý.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová
Členové týmu	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková

V Bruntále dne 19. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. ledna 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Václav Gerstner	Václav Gerstner

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Nádražní 20, 792 01 Bruntál.. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-13	n1-1061/04-11011
Zřizovatel	2004-02-13	n1-1062/04-11011

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.